

SIERPOWSKI JAN (1890-1980)

Urodził się 27 grudnia 1890 roku w Katarzynowie, w rodzinie rolniczej Ludwika i Tekli z domu Ponieckiej. Miał dwóch braci: Leona (1892-1970) i Marcina (1896-1935) oraz dwie siostry: Jadwigę (1895-1922) i Helenę (1902-1975). Uczęszczał do Szkoły Powszechnej w Grąbkowie. Dalejszą naukę kontynuował w Szkole Rolniczej we Wschowie, odbywając jednocześnie praktyki w majątku w Dłoni. Po zakończeniu edukacji pracował wraz z rodzicami w gospodarstwie rolnym.

2 października 1912 roku został wcielony do armii niemieckiej. Służbę pełnił w 4. pułku dragonów w Lubiniu oraz w 1. pułku ułanów w Miliczu. Brał udział w I wojnie światowej na froncie zachodnim w okresie od 2 sierpnia 1914 roku do 14 stycznia 1915 roku oraz na froncie wschodnim w okresie od 17 stycznia 1915 roku do 21 kwietnia 1915 roku. W okresie od 26 kwietnia 1915 roku do 19 marca 1916 roku przebywał w szpitalu wojskowym. Służbę zakończył w stopniu kaprała.

27 grudnia 1918 roku jako ochotnik wstąpił do oddziału Straży Ludowej, przekształconego w kompanię jutrosińską dowodzoną przez Marcelego Szymanowskiego, wchodzącą w skład batalionu jutrosińskiego. Uczestniczył pod dowództwem Franciszka Kolonisty w rozbrajaniu Niemców w Grąbkowie, Góreczkach i Płaczkowie. W szeregach kompanii jutrosińskiej brał udział w powstaniu na terenie powiatu rawickiego pod Jutrosinem, Miejską Górką, Słupią Kapitulną. Ze służby zwolniony został 31 marca 1919 roku.

Po zakończeniu powstania podjął pracę w Piaskach, w powiecie rawickim, gdzie prowadził szkolenie wojskowe dla miejscowej młodzieży. 31 maja 1922 roku zawarł związek małżeński z Weroniką Grześkowiak (1896-1985) i przeprowadził się do Domachowa, gdzie objął gospodarstwo rolne. Miał cztery córki: Urszulę (1924), Felicję (1926), Marię (1935) i Krystynę (1938) oraz sześciu synów: Zygmunta (1923), Krzysztofa (1927-1941), Kazimierza (1929), Michała (1930-1967), Mariana (1932-1932) i Jana (1933). W okresie międzywojennym aktywnie uczestniczył w życiu społecznym. Był założycielem Towarzystwa Powstańców i Wojaków w Domachowie, sprawując funkcję zastępcy prezesa miejscowego koła oraz należał do Kółka Rolniczego, pełniąc funkcję wiceprezesa i aktywnie wspierając jego działalność.

Po wybuchu II wojny światowej w związku z powstańczą przeszłością znalazł się w grupie trzydziestu Polaków aresztowanych przez Niemców 18 września 1939 roku w Krobi i okolicy. Zatrzymani, przetrzymywani byli w podziemiach krobskiego Ratusza. Wkrótce piętnastu z nich rozstrzelano. Pozostali, wśród których znalazł się Jan, cudem uniknęli zagłady. 13 grudnia 1939 roku rodzina została wysiedlona do obozu przejściowego na Świętej Górze w Gostyniu, następnie transportem kolejowym przewieziona do Łodzi, później do Tarnowa. Jan Sierpowski pracował w miejscowym tartaku wraz z synem Krzysztofem, który zginął tragicznie w wypadku. Rodzina wróciła do

Domachowa 14 marca 1945 roku. Podczas wojny ukrywał sztandar Towarzystwa Powstańców i Wojaków, który w latach późniejszych został przekazany do Muzeum w Gostyniu.

W latach powojennych prowadził gospodarstwo rolne w Domachowie. Był prześladowany przez ówczesne władze. Na łamach prasy ukazywały się pod jego adresem szykanujące artykuły. Podczas intensywnych prac polowych był przetrzymywany przez Urząd Bezpieczeństwa oraz wielokrotnie przesłuchiwany. Gospodarstwo przekazał w 1968 roku synowi Janowi. Był członkiem ZBoWiD Koło Krobia.

Zmarł 21 stycznia 1980 roku w Domachowie. Spoczywa na cmentarzu parafialnym w Domachowie.

Odznaczony był m.in.: Wielkopolskim Krzyżem Powstańczym (1958), Odznaką Grunwaldzką (1958) oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1974).

A. Grzelak, *Powstańcy Wielkopolscy Ziemi Jutrosińskiej 1918-1919*, „Zeszyty Historyczne” 2012, z 1.